

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 1996/21
KARAR NO : 1996/61

ÖZET: Yüksek voltaj nedeniyle arıza-
landığı ileri sürülen televizyonun, taz-
min edilmesi istemiyle açılan davanın
idari yargı yerinde çözümlenmesinin
gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Faruk Gündoğdu

Davalı : TEDAŞ Genel Müdürlüğü-ANKARA

O L A Y : Davacı, Elazığ Cevizdere köyüne gelen elektrik akımındaki voltaj değişikliği nedeniyle televizyonunun yandığını, yeni bir iç takılması gerektiğini ileri sürerek, Tedaş'ın sorumluluğunda bulunan elektrik dağıtımındaki yüksek voltaj akımından meydana gelen zararın tazmin edilmesi istemiyle, 27.2.1995 tarihinde adli yargı yerinde dava açılmıştır.

ELAZIĞ ASLİYE 1. HUKUK MAHKEMESİ; 13.6.1995 gün ve 401-611 sayılı: Uyuşmazlık Mahkemesinin 91/42-43 sayılı kararına dayanarak görevsizlik kararı vermiş, karar temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı aynı istekle, 21.9.1995 tarihinde idari yargıya başvurmuştur.

MALATYA İDARE MAHKEMESİ; 29.11.1995 gün ve 689-1088 sayılı davacı ile davalı idare arasında elektrik kullanımı ile ilgili abonman sözleşmesi bulunduğu, akdi ilişkiden kaynaklanan anlaşmazlığın adli yargı yerinde çözümlenmesinin gerektiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, bu karar da temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı, 16.2.1996 tarihli dilekçeyle, adli ve idari yargı yerleri arasında meydana gelen olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi ni istemiş, adli ve idari yargı dosyaları, idare mahkemesi Başkanlığı'nın 1.3.1996 gün ve 689 sayılı yazıları ekinde Uyuşmazlık Mahkemesi' ne gönderilmiştir.

Böylece, adli ve idari yargı arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü şekilde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü, Selçuk Tüzün'ün Başkanlığında, O.Hulusi Mustafaoğlu, Süleyman Sezen, Nursel Aymakoğlu, Zafer Kantarcıoğlu, Dr.Erol Alpar ve Ertuğrul Taka'nın katılmaları ile yaptığı 18.3.1996 günlü toplantıda, raportör Hâkim Ayten Anıl'ın raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Savcı İsmet Gökalp ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Sinan Yörükoğlu'nun idari yargı yerinin görevli olduğu yolundaki yazılı düşünceleri doğrultusundaki sözlü açıklamaları da alındıktan sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Dava, şehir şebekesi elektrik akımının düzensizliğinin sebep olduğu zararın tazmin edilmesi istemiyle açılmıştır.

12.8.1993 gün ve 93/4789 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, Türkiye Elektrik Kurumu (TEK) - Türkiye Elektrik Üretim, İletim, Anonim Şirketi (TEAŞ) ve Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi (TEDAŞ) ünvanı ile iki ayrı iktisadi devlet teşekkülü şeklinde teşkilatlandırılmıştır.

TEDAŞ; 8.6.1994 gün ve 233 sayılı KHK kapsamında, iktisadi alanda, ticari esaslara göre faaliyet göstermektedir.

Kararnamenin "teşebbüslerin niteliği" başlıklı 4. maddesinde: tüzel kişiliğe sahip teşebbüslerin bu KHK ile saklı tutulan hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabi oldukları belirtilmiş, aynı hüküm ana statüde de yer almıştır. (Md.3) 26.1.1994 gün ve 21830 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ana statünün 4. maddesinde: Devletin genel ekonomi ve politikasına uygun olarak elektrik dağıtım faaliyeti ve ticareti yapmak amacıyla teşkil olunan bu teşekkülün faaliyet konuları 12 bent halinde sayılmıştır.

Faaliyet konusuna göre (TEDAŞ) kamu niteliği ağır basan bir kamu iktisadi teşekkülüdür. Kurum elektrik dağıtımını tekel halinde yürütmektedir. Yaptığı bu hizmet bir kamu hizmetidir.

Öğretide, uygulamada ve bu arada Uyuşmazlık Mahkemesi'nin yerleşmiş kararlarında da kamu hizmetlerini yürütmekte görevli kılınmış bir kamu kurumunun kendisini görevli kılan kanunlarda gösterilen hizmetlerden birinin yürütülmesi sırasında, kişilere verdiği zararın tazmin isteğine ilişkin davada, kamu hizmetinin yöntemine uygun olarak yürütülüp yürütülmediğinin, kamu yararına uygun olarak işletilip işletilmediğinin ve hizmet kusuruyla zarara sebep olup olunmadığının saptanmasının idari yargı yerine ait olduğu kabul edilmektedir.

Olayda, (TEDAŞ'ın) özel hukuk hükümlerine tabi olduğu açıklanırken, KHK ve ana statü hükümleri saklı tutulmuştur. Gerek KHK gerekse ana statü hükümleri incelendiğinde, kurumun bünyesi, yapacağı işler, çeşitli kurulları, bu kurulların çalışma koşulları, diğer birimleri ile müessese ve işletmelerdeki yönetim usul ve şekilleri, mali hükümler, tasfiye ve denetim ile personelinin istihdam, atama ve göreve son verme v.s. gibi hususların yer aldığı görülmektedir. Bu kararname ve ana statü hükümlerinin özel hukuk sahası dışında tutulmuş bulunması nedeniyle bu kapsama giren uyuşmazlıklarda kamu hukukunun uygulanacağı tabiidir. Özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı alan özellikle bu kurumun ve bağlı kuruluşlarının özel hukuk kişisi sıfatıyla üçüncü kişilerle mevcut ilişkilerinde söz konusu olabilir. Bu ilişkiler ise, kurumun müşterileri, aboneleri ve kurumla iş yapan müteahhitler, kuru-

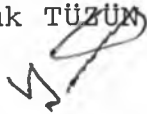
mun statüsüz organları (işçileri) ile kurum arasında var olan ilişkilerdir. Kurumun ayrıca, bu nitelikte günlük çalışmaları sırasında ortaya çıkan çeşitli ilişkileri de özel hukuk alanına giren hususlardır.

Ancak, kamu hizmetinin kanun ve nizamlara uygun olmaması başka bir anlatımla hatalı yapılması veya eksik yerine getirilmesi nedeniyle zarara uğramış bulunan 3. kişilerle ilişkisinin yukarıda açıklamalar gözönüne alındığında, özel hukuk ilişkisi olarak kabulü mümkün değildir. Olayda da (TEDAŞ)'ın yukarıda açıklanan KHK ve ana statü hükümleriyle kendisine verilen görevi hatalı yapıp yapmadığı, bu hizmetin ifası sırasında kusurlu olup olmadığı hususu uyuşmazlığın esasını teşkil etmektedir. Olayda davacının, (TEDAŞ)'ın aboneliğinin davaya etkisi yoktur. Burada konu olan kamu hizmetinin kaynağı, dayanağı, abonman sözleşmesi değildir. (TEDAŞ)'ın abonelere elektrik verme görevi bir kamu hizmetidir. Yukarıda açıklandığı üzere kamu hukuku alanına giren düzenlemelerle uygulamaya konulmuştur.

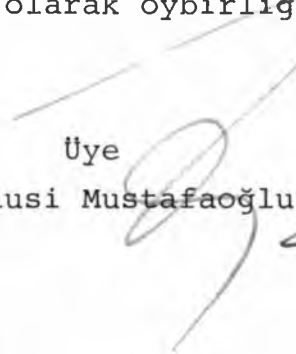
Açıklanan nedenlerle, davanın idari yargı yerinde görülmesi, Malatya İdare Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre davanın idari yargı yerinde görülmesi gerektiğine, bu nedenle Malatya İdare Mahkemesinin 29.11.1995 günlü ve 689-1088 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 18.3.1996 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Selçuk TÜZÜN

Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

Üye
Süleyman Sezen

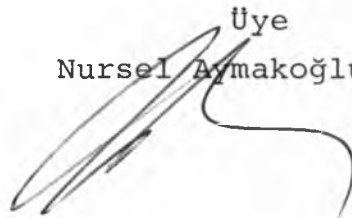

10.4.96 - 22607
Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

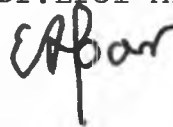
Üye
Nursel Arımağoğlu

Üye
Zafer Kantarcıoğlu

Üye
Dr.Erol Alpar

Üye
Ertuğrul Taka

Ust

q